

Wandelroute 'Park Randenbroek'

(afstand: 2.8 km; duur: ± 45 minuten)

1. De route start op de parkeerplaats van Park Randenbroek. De ingang van deze parkeerplaats is gelegen aan de Heiligenbergerweg nummer 113, op de hoek van de Heiligenbergerweg en de Bisschopsweg. Loop de verharde oprijlaan af. Vervolg bij 1a of 2.

1a) Neem eventueel voor een uitstapje over één van de parkduinen na de witte brugleuningen het vierde bospad rechts. Dit bospad staat gemarkeerd met een blauw/wit voetgangersbord.

Ga na 10 meter linksaf, de treden op. Ga bij kruising, bovenop de heuvel, rechtdoor het pad af. Beneden aangekomen rechtsaf tot bij de grote beuk voor Huize Randenbroek. Vervolg bij 3.

Achtergrondinformatie

Aan beide zijden van de oprijlaan is van eind februari tot juli een kolonie van blauwe reigers te zien. Als de bomen nog kaal zijn beginnen de reigers al met het vervaardigen van een nieuw of het herstellen van een oud nest, waarna het vrouwtje

maximaal 5 blauw/groene eieren legt. De broedduur bedraagt 25 tot 27 dagen. Na ongeveer zeven weken vliegen de jongen uit.

Park Randenbroek kent verder een grote biologische verscheidenheid: 35 soorten bomen en struiken, 50 soorten planten, 35 soorten vogels en zes soorten vleermuizen. Typerend is de aanwezigheid van zogenaamde stinsenplanten. Stinsenplanten zijn planten die door menselijk ingrijpen oorspronkelijk alleen voorkwamen in de directe omgeving van 'stinsen' (= stenen huizen). Het is een verzamelnaam voor planten die vanaf de middeleeuwen tot het midden van de vorige eeuw van elders zijn ingevoerd. Tot de stinsenplanten worden niet alleen bolgewassen (bosanemoon, herfststijlloos, krokus, lelietje van dalen, look zonder look) gerekend, maar ook sommige heesters en vaste planten (prachtframboos); evenals sommige 'onkruiden' (zevenblad en fluitkruid).

2. Net na de bocht in de oprijlaan ligt links het uit de 19^e eeuw stammende koetshuis waarin momenteel de houtbewerkings kunstenaar Frank Driessen zijn atelier en Camilla Koevoets haar poppentheater "Toermalijn" heeft. Volg de oprijlaan tot bij de grote beuk voor Huize Randenbroek

Jacob van Campen woonde en werkte hier als architect en kunstschilder van 1625 tot 1657. Hij heeft onder andere het Paleis op de Dam ontworpen. In Randenbroek ontving hij zijn vrienden kunstenaars, waaronder Joost van den Vondel, die in het gedicht 'De Nachtegaal van Amisfoort' verschillende regels aan ons Heiligenbergerbeekdal heeft geweid. Ook bracht hij in zijn atelier leerlingen het vak van kunstschilder bij.

Eén van hen was Matthias Withoos die in ± 1671 het bekende grote schilderij "Gezicht op Amersfoort" maakte, dat nu nog in museum Flehite te bewonderen is!

In 1814 werd de tuin van Randenbroek gewijzigd door de bekende tuinarchitect Hendrik van Lunteren. Hij veranderde de Franse tuin met overwegend strakke, symmetrische lijnen naar een Engelse stijl met vooral golvende en ronde lijnen.

3. Ga rechts langs de beuk en volg het asfalt voetpad langs het grasveld en vervolg bij de y-splitsing het asfalt naar rechts. Ga bij de volgende y-splitsing linksaf terug langs de Heiligenbergerbeek.
4. Loop langs de beek, u passeert hier de eerste bossages van de prachtframboos en vervolgens is links van u een grasveldje met drie banken. Dit veldje heeft nog de gebogen vorm van de meander (bocht) die hier vroeger in de beek aanwezig was.
5. Vervolg het voetpad langs de beek. Aan de overkant ziet u de steiger van de Waterlijn en een voetbrug naar de wijk Dorrestein. Links ziet u Huize Randenbroek.

6. Loop verder met de beek rechts van u. Het pad buigt verderop naar links van de beek af; hier is een hoekje gereserveerd voor bosvernieuwing. Direct hierna is links over de vijverpartij een prachtig uitzicht op de achterzijde van Huize Randenbroek.
7. Negeer het bospad aan de rechterkant en vervolg het geasfalteerde voetpad langs de vijver (opnieuw treft u hier de prachtframboos aan).
8. Ga aan het eind van het geasfalteerde voetpad bij de

9. T- kruising rechtsaf richting het huisje met nummer 113 III en ga hier voorlangs.
10. Ga na ± 25 meter voor het witte gebouw, de oranjerie, rechtsaf de tuin in en loop deze rechtsom rond.
11. Halverwege komt u langs de duiventoren nr 113-V, vanaf hier heeft u aan de overzijde van de tuin zicht op de voormalige oranjerie.
12. Vervolg uw rondgang en ga na de blauwe bank, uitgekomen bij de werkplaats van de beeldhouwerij, rechtsaf de tuin uit.

De beeldhouwerij van Ton Mooij heeft een grote reputatie op het gebied van nieuwe beelden op of aan oude kerken. Hij heeft aan de Onze-Lieve-Vrouwetoren gewerkt, maar ook aan de St. Jan in Den Bosch. Ook is hij de maker van de wateruitlopen, die op diverse plaatsen in de Amersfoortse kademuren zijn geplaatst o.a. op Spui, Lange Gracht en Korte Gracht.

Dit gebouw is de voormalige oranjerie. Deze werd gebruikt als overwinteringsplaats voor tropische (kuip)planten, zoals sinaasappelbomen. De grote hoge ramen op het zuiden zorgen voor zo veel mogelijk lichtinval. In 1993 is de oranjerie gerestaureerd. Aan de zuidzijde van de tuin zien we een vierkante duiventoren. Hoewel deze waarschijnlijk dateert uit de 18^e eeuw, stamt de eerste vermelding, als 'duiven- en hoendertoren', uit een verkoopakte van 1833. Vanouds bezat Randenbroek het recht van duiventil, wat inhield dat men 150 paren zogenaamde veldvluchters mocht houden. Deze duiven mochten binnen een straal van 1½ km niet bejaagd worden.

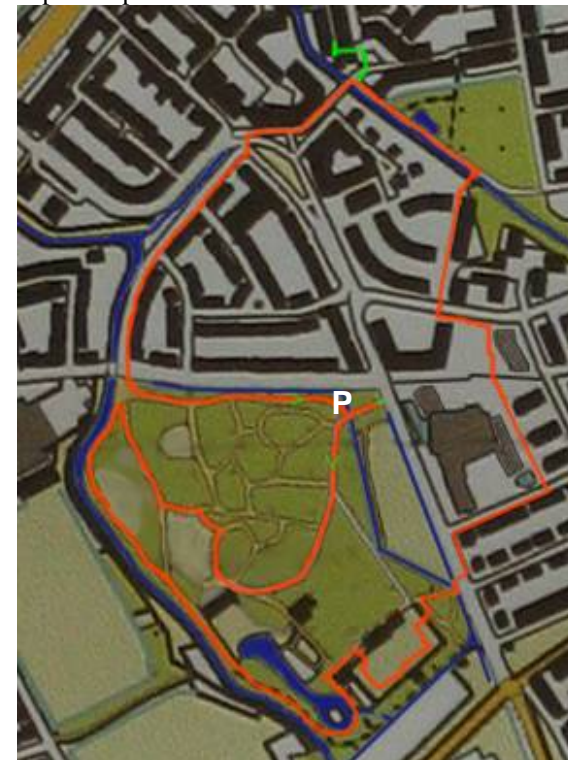
De duivenmest werd gebruikt voor de tabaksteelt. Na een brand in 1968 zijn het eenvoudige tentdakje en een windwijzer die voorheen de afsluiting vormden, vervangen door een met zink bedekt spitsje en een vergulde vliegende duif. Tegenwoordig wordt het als atelier gebruikt.

13. Loop rechthoek tussen de geplaatste boomstronken door naar het hek aan de Heiligenbergerweg.
14. Ga via het bruggetje met hek het park uit **maar let goed op... u stapt een druk fietspad op.**
15. Ga ± 10 meter links en steek de Heiligenbergerweg over, ga links richting centrum en loop ongeveer 50 meter en ga dan direct na huisnummer 88 rechtsaf (Bachweg). Aan de linkerkant ziet u Zorgcentrum Nijenstede.
16. Ga na het water (vijver) linksaf, het voetpad in. Aan het eind hiervan steekt u **-let goed op-** het fietspad over, en loopt u verder het plein over met de geel/oranje stoeptegels. Ga aan het eind linksaf, steek na 50 meter de Beethovenweg over en ga het Van der Glashof in. Het wandelpad leidt naar een brug over de Flierbeek. Ga de brug over en daarna direct linksaf het fiets/wandel-pad op.
17. Loop langs de Flierbeek en na ± 60 meter passeert u aan uw rechterhand een waterpoel, een restant van het oude paardewed van de voormalige Willem III kazerne. Vervolg het fiets/wandelpad en ga de volgende brug (17a) linksaf over en vervolgens rechthoek.

17a) Als u hier even van de route afwijkt en langs de beek 35 meter rechthoek loopt kunt u de laatste panden van de voormalige Willem III kazerne bewonderen; het paardenwed werd gebruikt om de paarden te wassen en poetsen en is aangelegd omdat het betreden van de beek voor de paarden te gevaarlijk was. Men zegt dat tijdens het hoogtepunt van bereden militaire afdeling hier ± 1200 paarden aanwezig waren.

18. Houd bij de splitsing van fietspaden rechts aan en steek bij de fietsersoversteekplaats de Heiligenbergerweg over. Ga vervolgens rechts de Zwaanstraat in. De sloot aan de rechterkant is een oud verbindingskanaal tussen de Heiligenbergerbeek en de Flierbeek.
19. Nadat u rechts een blauwe brug bent gepasseerd loopt u weer langs de Heiligenbergerbeek. Aan de linkerzijde van de brug is in de oever een artesische bron aanwezig, deze is echter door de begroeiing moeilijk te zien.

20. Aan het eind van de Zwaanstraat steekt u de Bisschopsweg over en gaat via het toegangshek, het voormalig tolhek van de Utrechtse Poort, het park in. Ga direct na het hek linksaf, richting kinderspeelplaats. Ga voor de speelplaats linksaf en hou zo veel mogelijk links aan langs de grenssloot van het park tot u weer uitkomt bij de parkeerplaats.

Deze wandeling werd mede mogelijk gemaakt door:

Kijk voor meer informatie op onze website:

www.hetbeekdal.nl

Amersfoort, voorjaar 2005

Dit is een uitgave van Stichting Heiligenbergerbeekdal